

✝ **IOACHIM**

Arhiepiscopul Romanului și Bacăului

ÎNVIEREA DOMNULUI, SEMNUL SPERANȚEI

Scrisoare pastorală la sărbătoarea Învierii
Domnului nostru Iisus Hristos

Editura Filocalia, Roman, 2023

**† IOACHIM,
PRIN HARUL LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOPUL ROMANULUI ȘI BACĂULUI**

Învierea Domnului, semnul speranței

**Scrisoare pastorală
la sărbătoarea Învierii
Domnului nostru Iisus Hristos**

Roman, 2023

Redactor: Mioara Ignat

Corector: pr. Valentin Gheorghe Băltoi

Design copertă și machetare: pr. Ciprian Ioan Ignat

*Iubitului nostru cler, cinului monahal
și tuturor dreptmăritorilor creștini
din această de Dumnezeu păzită și binecuvântată eparhie,
har, milă și pace de la Îndurătorul Dumnezeu,
iar de la noi părintească dragoste!*

Motto

*Senectutea nu-i virtute, dar nici nu-i fatalitate,
Ci este o împlinire a faptelor, asumate!
Nimeni nu îmbătrânește la-nceputul primăverii,
Când în suflet se aprinde lumânarea Învierii.*

Iubiți fii duhovnicești,

Hristos a înviat!

Învierea Domnului Iisus Hristos arată iubirea nemărginită a lui Dumnezeu față de umanitatea întreagă. De-a lungul istoriei, profeții și numai, au vestit împăcarea omului cu Dumnezeu prin nașterea lui Mesia și eliberarea din robia morții spirituale. Prin jertfa răscumpărătoare a Mielului, El „ridică păcatele lumii” (Ioan 1, 26).

Taina Învierii ocupă un loc central în spiritualitatea și evlavia creștină, Hristos fiind reperul existențial pentru viața veșnică a fiecărui creștin. Nimeni nu poate contesta realitatea Învierii, deși femeile și apostolii au văzut doar „mormântul gol, piatra dată la o parte și giulgiurile singure zăcând” (Luca 24, 12).

Hristos anticipează propria Sa înviere săvârșind celei trei învieri din morți – asupra lui Lazăr (Ioan 11, 1-44), a fiului văduvei din Nain (Luca 7, 11-16) și a fiicei lui Iair (Marcu 5, 21-43). Apoi, după ridicarea din

moarte, El a stat în mijlocul apostolilor până la Înălțare. Cel mai puternic argument al Învierii constă în adevărul verificat și confirmat de Toma, dar și de apostoli, cărora le arată mâinile și coasta Sa (Ioan 20, 20-28). Toate aceste mărturii arată puterea nemărginită a dumnezeirii Sale.

Efectul Învierii asupra apostolilor a fost copleșitor. În urma acestui eveniment ei au devenit plini de curaj, încrezători, hotărâți și convinși de acest adevăr. Entuziamul i-a transfigurat în mărturisitori, iar Duhul i-a înțelepțit. Astfel, au devenit „din pescari apostoli și din păgâni, mucenici”, din oameni simpli, învățați.

Iubiții mei,

Învierea nu este doar un eveniment istoric, care a avut loc într-un timp și spațiu bine definite și consemnate în documentele evanghelice. Ea are o valoare supra-istorică, ce a pătruns și marcat profund și definitiv istoria, dându-i sens și finalitate. Taina Învierii deschide perspectiva unei vieți noi, în care păcatul și moartea nu mai au putere absolută asupra omului. Iubirea lui Dumnezeu se arată mai tare decât moartea, iar istoria nu mai este tributară civilizației morții.

Iubiți credincioși,

Învierea este punctul de maximă importanță din istoria mântuirii deoarece întreg universul este restaurat în Hristos și așezat în relație de comuniune cu Dumnezeu. Biruitorul morții coboară până în pântecul pământului pentru a duce lumină sufletelor osândite la întuneric, pentru a le elibera de moartea cea veșnică și a le dărui Viața din Viața Sa. Mântuitorul eliberează suflete, dar trupurile le lasă în morminte, după cum mărturisește Sfântul Simeon Noul Teolog, pentru a fi ridicate la învierea cea de obște.

Sunt multe reprezentări iconografice ale acestui eveniment unic în istorie. Cea mai cunoscută dintre acestea este icoana numită Anastasis (Coborârea la Iad), care Îl înfățișează pe Hristos coborând treptele chenozei, adică ale smereniei absolute, până la cele mai de jos ale pământului. El sfărâmă încuietorile care țineau prizoniere sufletele dreptilor și ridică din legăturile neascultării pe protopărinții Adam și Eva, răstigniți sub povara anilor de așteptare a eliberării din robia blestemului

morții. Întunericul Iadului este inundat de lumina Celui care „a călcat cu moartea pe moarte”, iar sufletele dreptilor se apropie. Sunt regii și profeții Vechiului Testament, îngreuiți de zile și de așteptare, înțelepții lui Israel, care privesc chipul luminos al Celui pe Care Îl profețiseră. Acesta, ca oarecând în vremea lui Moise, aduce eliberarea poporului, trecându-l de la moarte la viață și de la întuneric la lumină.

Dumnezeu coboară în întunericul cel mai profund al vinovăției în care se aflau sufletele celor care au ales să asculte mai mult de vocea rațiunii înstrăinate decât de inima străpunsă de ascultarea față de Creator. În scena Pogorârii la Iad se arată că inițiativa reabilitării umanității aparține Mântuitorului. El prinde pe protopărinți de încheietura mâinilor, îi ridică din genunchi în picioare redându-le demnitatea cea dintâi, așa cum în Evanghelie părintele ceresc restaurează și reintegrează pe fiul cel pierdut (Luca 15, 11-32). Nimeni nu poate ieși din Iad prin puterile sale, ci doar prin harul și ajutorul lui Dumnezeu.

Această întâlnire dintre Adam cel nou și Adam cel vechi este tulburătoare arătând începutul și sfârșitul stării de păcat a umanității rănite de neascultare.

Dreptmăritori creștini,

Icoana Învierii prezintă pe Hristos-izvorul vieții lumii îmbrăcat în veșmântul dumnezeirii stând în mijlocul Iadului. În adâncul de întuneric al morții Mântuitorul lumii este înconjurat de sufletele bătrânilor lui Israel, care l-au pregătit venirea în istorie. Profeți și regi cu chipuri încărcate de înțelepciune și fapte de cinste, care au păstrat conștiința umanității și dorința de salvare din moarte.

Această imagine ne conduce cu mintea la prezența misionară a persoanelor înaintate în vârstă, care au perpetuat în istorie ideea mesianică înainte de întruparea Fiului lui Dumnezeu. Cu autoritatea pe care experiența îndelungată a vieții și trăirea lor aleasă le-o dădea, ele au mărturisit venirea Mântuitorului, înainte de plinirea vremii.

În aceeași categorie se regăsesc persoanele care au fost prezente în perioada de început a existenței istorice a Fiului lui Dumnezeu și care au avut un rol în iconomia întrupării și activității hristice. Ne amintim în

acest context de Zaharia, Marele preot al lui Israel, părintele Înaintemergătorului, care primește și ocrotește pe Fecioara Maria în Templul din Ierusalim; apoi ne amintim de Elisabeta, care, atunci când primește vizita Fecioarei Maria recunoaște în persoana ei pe Maica lui Dumnezeu, și, implicit, prezența Pruncului Iisus în pântecele ei (Luca 1, 42-45). Nu-l putem trece cu vederea pe Dreptul Iosif, cel care protejează viața Pruncului și Îl însoțește în Egipt (Matei 2, 13-23). La ducerea la Templu, la 40 de zile de la nașterea Sa, Pruncul Iisus este întâmpinat de Dreptul Simeon, cel adâncit în vârstă, care, la 360 de ani, Îl primește în brațele sale de lut pe Fiul Fecioarei-Emanuel, Lumina lumii. Alături de el, prorocița Ana, în vârstă de 84 de ani, slujind lui Dumnezeu în post și rugăciune, vorbește despre Prunc tuturor celor care așteptau mântuirea în Israel (Luca, 2, 36-38).

În întreaga Sa activitate misionară Iisus nu uită să amintească de înțelepciunea câștigată de bătrânii care și-au închinat viața lui Dumnezeu, și își arată, totodată, puterea milostivă și vindecătoare față de cei aflați în boală și neputință: vindecă de friguri pe soacra lui Petru (Matei 8, 14-15), tămăduiește neputința femeii gârbove, vindecă suferința femeii cananence a cărei fiică era posedată de diavol (Matei 15, 21-28), dar și suferința tatălui a cărui fiu era lunatic (Matei 17, 14-18).

Iubiți frați întru Hristos,

În fața bolii, a singurătății și neputinței, Învierea Domnului este semnul speranței creștinilor de toate vârstele, dar în mod deosebit a vârstnicilor. Ce poate fi mai motivant în adâncul de nesiguranță și luptă cu neajunsurile și slăbiciunile vârstei înaintate sau în zbuciumul angoasant generat de despărțirea de lumea aceasta decât gândul la iubirea milostivă a lui Dumnezeu? Este dătătoare de speranță credința în cuvintele pauline care anunță că, asemenea lui Hristos, toți vom învia (I Cor. 15, 20). Rănile pătimirilor, transfigurate de puterea dumnezeiască a Învierii lui Hristos, vindecă rănilor deschise ale bolilor sufletului, alină suferințele părinților și bunicilor noștri și redau demnitate marginalizaților. Ele odihnesc pe cei tulburați și dau speranță celor părăsiți și însingurați. Prin rănilor lui Hristos, Cel răstignit și înviat, ființa gârbovită de păcat se îndreaptă și se

vindecă. Medicamentul euharistic al nemuririi primit prin Jertfa lui Hristos înnoiește trupul și sângele, transfigurează și ridică pe toți împovărații de păcate din mormântul pătimirilor.

Ce poate fi mai înălțător pentru o persoană care urcă pe treptele senectuții decât frumusețea unei vieți consumate în lumina împlinirii faptelor mântuitoare, având pe Hristos înviat paradigmă și sens al existenței? Hristos înviat spune omului contemporan că bătrânețea este memoria vie a unei generații și semnul înțelepciunii și înțelegerii vieții. Viața nu se sfârșește cu moartea trupului, ci se continuă în mod plener în Împărăția lui Dumnezeu. Bolile și neputințele sunt parte din pedagogia lui Dumnezeu, prin care ne vorbește despre smerenie și îndreptare.

Ca recunoștință pentru importanța implicării vârstnicilor în activitățile Bisericii și rolul major pe care aceștia îl ocupă în transmiterea adevărului de credință și a tradițiilor locale ecleziastice, Patriarhia Română a declarat anul 2023 ca An omagial al persoanelor vârstnice și a demarat proiecte care să vină în sprijinul acestora, evidențiind valoarea și rolul prezenței lor în viața Bisericii.

În acest context omagial, cu prilejul Sfințelor Sărbători de Paști, adresăm fiilor și ficelor duhovnicești din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului – vârstnici, tineri și copii – cele mai alese gânduri de sănătate, bucurii duhovnicești, lumină în gând și faptă! Prin cele câteva versuri cu care v-am obișnuit în încheiere, părintește, Vă îndemnăm pe toți să trăiți timpul acesta efemer în continuă raportare la istoria mântuirii, peștera Nașterii și peștera Morții fiind cele două borne, care vorbesc despre renașterea omului ca făptură nouă ancorată în Dumnezeu.

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

Arhiepiscopul Romanului și Bacăului

*dată în reședința noastră arhiepiscopală din Roman la 16 aprilie 2023

Nativitate și Înviere

În Casa pâinii, Doamne, adesea am intrat,
Să văd cu ochii minții misterul Întrupării,
În Duh **să retrăiesc** momentul Îngropării,
Să simt în suflet clipa când Tu **ai înviat**.

Sinedriul de atuncea, din teamă sau prudentă,
A străjuit mormântul cu armia romană,
Dar nimeni din aceia nicicum nu-și dete seamă,
Că Tu ești viu și-n moarte, prezent întru absență.

Și dacă Răstignitul a fost înmormântat,
Cu sufletul Său veșnic se afundă-n Șeol
Să scoată credincioșii, lăsând Infernul gol,
Iar de atunci se cântă Hristos a înviat!

Misterul Învierii a curs neîntrerupt.
Păgânii se botează, din veac în veac, ușor..
Având credință vie, pentru Hristos ei mor,
Primind focu-nvierii din Duhul Sfânt erupt.

Mai sunt oameni în lume ce vor, cu precădere,
Să surpe creștinismul; creștinii prizoniți,
Deși pe-ntreg pământul sunt cei mai oropsiți,
Nu se opresc să creadă în Sfânta Înviere!

Români...!

Să nu uitați vreodată acest deziderat:
În ziua de Crăciun, **slăviți-L** pe Hristos,
În Sâmbăta tăcerii, **vă pregătiți** frumos,
Ca să cântați de Paște... **Hristos a înviat!**

© EDITURA FILOCALIA, 2023
ARHIEPISCOPIA ROMANULUI ȘI BACĂULUI
Str. Alexandru cel Bun, nr. 5, Roman, jud. Neamț
Tel/Fax: 0233744683

Χριστός Ανέστη! * Χριστός Ανέστη! * Christus resurrexit!
Χριστος а живиат! * Χριστος а живиат! * Christ is risen!
Le Christ est ressuscité! * Le Christ est ressuscité! * **ΑΙΣΕΝΑΡΑΤ Α ΙΝΒΙΑΤ!**

